

STANDARDY WSPARCIA BIBLIOTEK WIODĄCYCH PRZY ZAWIĄZYWANIU PARTNERSTW LOKALNYCH W RAMACH PROGRAMU ROZWOJU BIBLIOTEK

1. IDEA WSPÓŁPRACY PARTNERSKIEJ

- 1.1. Przez partnerstwo lokalne rozumie się kooperacyjną relację pomiędzy różnymi stronami, w której wszyscy uczestnicy („partnerzy”) zgodzają się współpracować, aby osiągnąć wspólny cel lub podjąć specyficzne zadanie. Istotą partnerstwa jest dobrowolność, równość, zaangażowanie, wspólny cel i współodpowiedzialność. Należy odróżnić wymianę usług (np. w formie wzajemnego udziału w organizowanych wydarzeniach) od współpracy partnerskiej, która zaczyna się od wspólnego pomysłu i łączy ze wspólną jego realizacją i oceną.
- 1.2. Grupa Planowania Strategicznego (zwana też Grupą Przyjaciół Strategicznych, GPS), z którą biblioteka wiodąca (BW) współpracuje przy realizacji zadań w ramach warsztatów planowania rozwoju bibliotek, nie jest tożsama z partnerstwem lokalnym. Jednak w zależności od zagadnień, jakie stanowią bazę do zainicjowania współpracy lokalnej, jej przedstawiciele lub cała grupa mogą wchodzić w skład partnerstwa.
- 1.3. Do udziału w partnerstwie biblioteka zaprasza osoby zgodnie z analizą partnerów wykonaną na IV module szkoleniowym, kierując się kryterium **efektywności** – tj. zaprasza do współpracy te instytucje/organizacje/osoby fizyczne/ podmioty gospodarcze, które potencjalnie mogą wnieść swój „wkład” w rozwiązanie zidentyfikowanego problemu/zaspokojeniu potrzeby, wokół którego powstaje współpraca i mogą mieć z tego tytułu „korzyści” dla realizacji własnych celów. Wkład partnerów oraz korzyści, które osiągają w wyniku współpracy, mogą mieć zróżnicowany charakter. W doborze partnerów BW kieruje się również **kryterium trójsektorowości**, tj. identyfikuje i zaprasza potencjalnych partnerów do współpracy z trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego.
- 1.4. Udział przedstawicieli samorządu lokalnego w IV i V module warsztatów planowania rozwoju biblioteki służy stworzeniu optymalnych warunków współpracy partnerskiej. Biblioteka wiodąca zabiega więc o udział w warsztatach osoby kompetentnej z ramienia samorządu, która może stać się ważnym sojusznikiem BW i jej starań w zakresie inicjowania i rozwoju partnerstwa lokalnego.

2. ŚCIEŻKI WSPARCIA

2.1. Spotkania partnerskie

- 2.1.1. Celem spotkań jest zawiązanie partnerstwa lokalnego w jednym z dwóch wariantów:
 - partnerstwo wokół potrzeb/problemów zidentyfikowanych podczas rozpoznania środowiska przeprowadzonego zgodnie z zasadami badania w działaniu po II module warsztatów planowania rozwoju biblioteki;
 - partnerstwo strategiczne na rzecz rozwoju społeczno-kulturalnego społeczności lokalnej.
- 2.1.2. Celem pierwszego spotkania partnerskiego jest stworzenie przestrzeni dla:
 - poznania się uczestników;

- przedstawienia idei partnerstwa i przekonania uczestników o wartości i korzyściach płynących z partnerskiej współpracy;
- zaprezentowania wyników rozpoznania potrzeb społeczności lokalnej i ich przedyskutowania w przypadku partnerstwa wokół potrzeb/problemów lub zainicjowania diagnozy w przypadku partnerstwa strategicznego;
- wstępnego wygenerowania pomysłów na współpracę;
- ustalenia terminu następnego spotkania.

2.1.3. Celem drugiego spotkania partnerskiego jest:

- wypracowanie zasad współpracy i organizowania spotkań partnerskich;
- określenie obszarów współpracy, wytyczenie kierunków działań, określenie zadań do realizacji;
- wybór koordynatora/lidera partnerstwa.

2.1.4. Pomiędzy pierwszym a drugim spotkaniem partnerskim:

- uczestnicy przekazują informacje w swoich instytucjach/środowiskach na temat idei i inicjatywy zawiązania partnerstwa, rozpoznania potrzeb społeczności lokalnej, wstępnych pomysłów na współpracę;
- biblioteka wiodąca wspólnie z animatorem/animatorką weryfikuje skład partnerstwa w kontekście podejmowanych na spotkaniu tematów w celu zaproszenia nowych osób;
- w przypadku zbyt niskiej frekwencji na pierwszym spotkaniu można wprowadzić zasadę, że każdy uczestnik pierwszego spotkania przyprawdza na drugie spotkanie kolejnego partnera.

2.1.5. Jeśli w społeczności lokalnej funkcjonuje wcześniej zawiązane partnerstwo/koalicja z udziałem biblioteki, to celem kolejnych spotkań może być:

- diagnoza kondycji współpracy, ewaluacja aktywności i zaangażowania członków;
- zdefiniowanie nowych celów w odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb lub rozpoznanie tych potrzeb;
- wspólne planowanie działań w dłuższej perspektywie czasowej.

2.1.6. Jeśli w społeczności lokalnej funkcjonuje wcześniej zawiązane partnerstwo/koalicja bez udziału biblioteki lub wyżej opisane partnerstwo/koalicja nie rokuje na przyszłość, to biblioteka poszukuje innego obszaru, gdzie partnerstwo jest równie/bardziej potrzebne.

2.2. Rola i zadania animatora/animatorki partnerstw

2.2.1. Animatorami udzielającymi wsparcia bibliotekom wiodącym w zawiązywaniu partnerstw lokalnych są trenerzy prowadzący warsztaty planowania rozwoju biblioteki dla danej BW.

2.2.2. Jeśli animator/animatorka nie jest jednocześnie trenerem/trenerką prowadzącym/prowadzącą warsztaty planowania rozwoju bibliotek dla danej BW, ma obowiązek kontaktu z tym trenerem/trenerką, zapoznania się z refleksjami trenerskimi, materiałami wypracowanymi przez biblioteki w ramach tworzenia planu rozwoju oraz informacjami na temat funkcjonowania Grupy Przyjaciół Strategicznych.

2.2.3. Animator/animatorka bierze udział w spotkaniu organizacyjnym oraz w śródkresowym spotkaniu monitorującym.

- 2.2.4.** Każda biblioteka wiodąca otrzymuje wsparcie animatora/animatorki przy zawiązaniu lokalnego partnerstwa w wymiarze 16 godzin, wliczając w to jego udział w dwóch spotkaniach partnerstwa oraz wsparcie świadczone za pomocą nowoczesnych środków komunikacji (telefon, e-mail, forum internetowe, Skype).
- 2.2.5.** W ramach wsparcia animator/animatorka:
- pomaga zaplanować spotkania (konsultuje scenariusze, ewentualne materiały dla uczestników, warunki lokalowe i sprzętowe) i przygotować się pracownikom biblioteki do ich prowadzenia;
 - przygotowuje i prezentuje wystąpienie na temat idei partnerstwa oraz wartości i korzyści płynących z partnerskiej współpracy;
 - uczestniczy w dwóch pierwszych spotkaniach w charakterze obserwatora (z wyjątkiem wystąpienia na temat współpracy), nie prowadzi spotkań.
- 2.2.6.** Po pierwszym spotkaniu partnerskim animator/animatorka wspólnie z pracownikami biblioteki wiodącej, zaangażowanymi w organizację spotkania i inicjowanie partnerstwa, przeprowadza ewaluację spotkania.
- 2.2.7.** Po drugim spotkaniu partnerskim animator/animatorka wspólnie z biblioteką wiodącą dokonuje ewaluacji dotychczasowych działań zmierzających do zawiązania partnerstwa oraz pomaga bibliotece wypracować różnorodne propozycje działań mających na celu rozwój partnerstwa (mówimy o propozycjach, ponieważ plan działań wypracowują partnerzy i oni podejmują decyzje co do dalszych działań). Działania zawarte w planie rozwoju współpracy partnerskiej/partnerstwa lokalnego (załącznik nr 3 do regulaminu) powinny być spójne z planem rozwoju biblioteki.

2.3. Narzędzia wsparcia

- 2.3.1.** Biblioteki wiodące otrzymują od Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL materiały informacyjno-edukacyjne, m.in. na temat idei partnerstwa, inicjowania i podtrzymywania współpracy partnerskiej, historii i aspektów prawnych partnerstwa. Materiały te będą służyć uzupełnieniu wiedzy, którą biblioteki powinny wynieść z IV modułu warsztatów planowania rozwoju biblioteki.
- 2.3.2.** Ważnym narzędziem wsparcia jest forum internetowe „Partnerstwa dla bibliotek”, prowadzone przez Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL. Forum ma służyć wymianie dobrych praktyk, a także ułatwieniu kontaktów pomiędzy bibliotekami, animatorami oraz bibliotekami a animatorami.

Na narzędzie składać się będą następujące elementy:

- forum (kategorie, podkategorie, tematy);
- użytkownicy z podziałem na: bibliotekarze, animatorzy, CAL, FRSI;
- kalendarz do zaznaczania spotkań partnerskich czy innych ważnych wydarzeń;
- pliki (do zamieszczania np. publikacji, regulaminu itd.);
- galerie ze zdjęciami;
- "pomoc" (pytania i odpowiedzi dot. obsługi forum);
- czat.

3. ASPEKTY ORGANIZACYJNO-FORMALNE

- 3.1. Biblioteka wiodąca uzyskuje wsparcie animatora/animatorki w zorganizowaniu dwóch pierwszych spotkań partnerskich, z których każde trwa ok. 2 godzin.
- 3.2. Na spotkania partnerstwa biblioteka zaprasza osoby decyzyjne, a jeśli się nie pojawią, informuje je o celach partnerstwa i przebiegu spotkań.
- 3.3. Prowadzącymi dwa pierwsze spotkania są pracownicy bibliotek, a kolejne spotkania prowadzone są zgodnie z zasadami organizowania spotkań wypracowanymi na drugim spotkaniu partnerstwa.
- 3.4. Biblioteka informuje uczestników i społeczność lokalną o przebiegu spotkań partnerskich i dba o szeroki zasięg działań informacyjnych. W tym celu wykorzystuje skuteczne kanały komunikacji, zwyczajowo używane w danej społeczności.
- 3.5. Spotkania partnerskie mogą odbywać się u dowolnego partnera, a niekoniecznie w bibliotece. Sprzyja to zwiększeniu zaangażowania partnerów.
- 3.6. Na co najmniej jedno spotkanie partnerstwa zostaną zaproszone biblioteki partnerskie danej biblioteki wiodącej. W ten sposób biblioteki partnerskie będą miały możliwość zaobserwowania podejmowanych działań i zdobędą praktyczną wiedzę na temat inicjowania partnerstw. Może się to odbywać w ramach spotkań bibliotek partnerskich i biblioteki wiodącej.
- 3.7. Partnerstwo nie musi zostać sformalizowane. Podpisanie deklaracji/umowy o współpracy nie jest więc elementem obowiązkowym, ale może stanowić asumpt do utrwalenia celów i zasad współpracy oraz podjęcia realnych zobowiązań przez poszczególnych partnerów.